

REVISIONSRAPPORT

Landstinget i Jönköpings län

Granskning av delårsrapport 1 och 2:2004

Granskningen är utförd på uppdrag
av de förtroendevalda revisorerna
inom landstinget i Jönköpings län

Jönköping 5 oktober 2004

Helena Patrikson
Ulrika Strånge
Susanne Karlsson
Tobias Johansson

Ernst & Young AB

1. Sammanfattning	3
2. Inriktning / Syfte	4
3. Avgränsning / Metod.....	4
4. Genomförande	4
5. Generella iakttagelser	5
5.1 Resultatanalys	5
5.2 Fakturahantering	8
5.3 Fysisk inventering av anläggningstillgångar	8
5.4 Lager / Förråd	9
6. Förvaltningsspecifika iakttagelser	9
6.1 Jönköpings sjukvårdsområde, RO 22	9
6.2 Högländets sjukvårdsområde, RO 23	9
6.3 Värnamo sjukvårdsområde, RO 24.....	10
6.4 Folktandvården, RO 27	10
6.4.1 Projektredovisning	10
6.4.2 Hantering av tidigare revisionsanmärkningar	10
6.5 IT-centrum, RO 12.....	11
6.6 Landstingets kansli, RO 11	12
6.7 Laboratoriemedicin, RO 25	12
6.8 Regional Utveckling, RO 41	12
6.9 Landstingsfastigheter, RO 55	13

1. Sammanfattning

Granskning av månadsuppföljningarna och delårsrapport 1 och 2:2004 har skett under perioden maj till oktober 2004. I denna revisionsrapport framgår de mest väsentliga iakttagelser som noterats i samband med granskningen.

De huvudsakliga iakttagelserna i denna revisionsrapport är följande:

- Landstinget i Jönköpings län visar en prognos för 2004 på +190 Mkr. Under 2002 och 2003 har underskott redovisats. Kommunallagens balanskrav ska därför beaktas. Det innebär att åren 2004 och 2005 ska generera ett sammanlagt överskott uppgående till 379 Mkr.
- Det finns inga eftersläpningar på Fakturaenheten vid delårsbokslut 2:2004 vilket minskar behovet av bedömningsposter i delårsbokslut 2.
- Det flesta förvaltningarna har merparten av arbetet kvar vad gäller den fysiska inventeringen av anläggningstillgångar som ska vara klar till årsskiftet.
- Det råder fortfarande osäkerhet vilka lager/förråd som omfattas av nuvarande bokslutsanvisningar.
- Folkandvården har under året arbetat aktivt med tidigare revisionsanmärkningar och har upprättat en lägesrapport kopplad till dessa anmärkningar. Det är viktigt att detta arbete fortlöper för att öka tillförlitligheten i den ekonomiska redovisningen.
- Vid delårsbokslut 2:2004 är det fortfarande differens mellan centrallagrets lagersystem och ekonomisystemet. Den outhärdade differensen uppgår per 040831 till drygt 1 Mkr.

De generella iakttagelserna framgår av avsnitt 5 och de förvaltningsspecifika iakttagelserna presenteras under avsnitt 6. För samtliga iakttagelser presenteras rekommendationer till förbättringar.

2. Inriktning / Syfte

Syftet med granskningen har främst varit att analysera resultatutvecklingen, väsentliga avvikelser mot budget samt prognosernas trovärdighet. I granskningen har även ingått att stämma av balansräkningen mot underlag. Ett annat syfte med granskningen har varit att kontrollera att förvaltningarna följt de direktiv och anvisningar som fastställts för delårsrapporter under 2004. Enligt anvisningarna ska en åtgärdsplan redovisas enligt särskild mall om obalans råder / befaras. Upprättade åtgärdsplaner har granskats och bedömts.

I denna granskning har även förvaltningarnas arbete och rutiner kring månadsuppföljningarna översiktligt granskats. Bedömning och granskning om förvaltningarna följer fastställda anvisningar och vilka underlag de har till lämnade uppgifter har skett.

Granskning av delårsbokslut 1 och 2:2004 är även en förberedelse för granskning av årsredovisningen för 2004.

Iakttagelser som noterats tidigare år och yttranden som landstingsstyrelsen lämnat som svar på tidigare granskningar av del- och helårsbokslut har följts upp.

3. Avgränsning / Metod

Granskningen har omfattat samtliga förvaltningar inom landstinget i Jönköpings län.

Analys har skett av det material som respektive förvaltning tagit fram inför månadsuppföljningar och delårsbokslut 1 och 2:2004. Vidare har granskning skett av att det finns fullständiga underlag till väsentliga balansposter.

En fördelning av förvaltningarna har skett mellan granskarna i teamet. Syftet med detta är att genom en kontinuitet av bemanningen kan en större kunskap om förvaltningens verksamhet erhållas och detta kommer att medföra en högre kvalitet i revisionsarbetet.

Iakttagelser som noteras i denna granskning kommer att följas upp vid granskning av årsredovisningen för 2004.

4. Genomförande

Granskningen har utförts ute på förvaltningarna där diskussioner/intervjuer med ekonomichefer, redovisningsansvariga och annan berörd personal har skett. Övergripande frågor har även diskuterats med personal på den centrala ekonomiavdelningen.

Granskning av resultatutveckling, underlag till balansposterna, avvikelser mot budget m.m. har skett enligt fastställt granskningsprogram.

5. Generella iakttagelser

5.1 Resultatanalys

Landstingets resultatutveckling t.o.m. 31 augusti 2004 kan sammanfattas enligt följande.

(Siffrorna anges i Mkr.)

	Utfall Delårsbok- slut 1:2004	Utfall Delårsbok- slut 2:2004	Förändring Utfall	Prognos Delårsbok slut 1:2004	Prognos Delårsbok slut 2:2004	Förändring Prognos	Avvikelse mot budget 2004
Verksamhetens nettokostnad	-1 776	-3 354	-1 578	-5 283	-5 233	+50	+116
Skatteintäkter, gen.statsbidrag m.m.	1 600	3 210	+ 1 610	4 810	4 815	+5	-94
Finansnetto	18	27	+9	17	23	+6	+16
Generella statsbidrag, utjämning och sysselsättnings- stöd	188	380	+192	566	585	+19	-8
Årets resultat	30	263	+233	110	190	+80	+30

Landstinget visar ett överskott vid delårsbokslut 2:2004 uppgående till 263 Mkr. Detta innebär att perioden maj till augusti 2004 har genererat ett överskott på 233 Mkr. Prognosen för helåret 2004 har förändrats sedan delårsbokslut 1:2004 med +73 % och uppgår nu till 190 Mkr.

Under 2003 visade 1:a tertiet ett underskott på 128 Mkr, 2:a tertiet ett överskott på 127 Mkr och det tredje tertiet ett underskott på 146 Mkr. Vi kan konstatera att resultatet under de två första tertialen 2004 har likartad utveckling. I prognosen för 2004 har en viss resultatförsämring för sista tertiet 2004 beaktats. Frågan är om den beaktats tillräckligt mot bakgrund av tidigare erfarenheter.

Landstinget har ställt upp ett antal finansiella mål för 2004: positivt kassaflöde, bibehållen soliditet och resultat på två procent av verksamhetens nettokostnad. Ett kompletterande mål är att nyckeltalet nettokostnadens andel av skatter och statsbidrag inte ska överstiga 98,5 %. I prognosen uppgår detta nyckeltal till 96,9 % mot f å utfall 104,2 %. Nettokostnaden ligger i prognosen 116 Mkr under budget. Skatteintäkter hänförliga till skattehöjningen 2004 uppgår till ca. 450 Mkr.

Kommentarer:

I Kommunallagens regler om balanskravet anges att underskott ett visst räkenskapsår ska återställas under de två närmaste åren. Med tanke på att Landstinget under 2002 och 2003 har redovisat underskott i räkenskaperna uppgående till 232 Mkr respektive 147 Mkr ska dessa regler beaktas under 2004 och 2005.

Vi kan konstatera att trots att de finansiella målen uppnås i stor utsträckning innebär detta inte automatiskt att balanskravet kan uppfyllas. De finansiella målen bedöms inte vara satta med hänsyn till balanskravet. Finansiella mål kan ses på både lång och kort sikt. Landstingets mål, att verksamhetens nettokostnad ska överstiga 2% av skatter och statsbidrag, kan betraktas som ett genomsnittligt mål sett över en hel konjunkturcykel. I bättre tider bör ribban höjas för att man ska ha höjd kvar vid konjuktur nedgång. På sikt bör god hushållning innebära att det utöver de lagstadgade miniminivåerna finns utrymme för investeringar, täckning av kostnader hänförliga till pensionsåtaganden redovisade bland ansvarsförbindelser samt beredskap för konjunktursvängningar och därmed förväntade lägre skatteintäkter.

Rekommendation:

- Det är av största vikt att Landstinget kan skapa förutsättningar och mål som medför att överskott kan redovisas under 2004 och 2005. Överskotten ska täcka tidigare underskott enligt reglerna för balanskravet samt ge en stabilitet i Landstingets ekonomi på lång sikt.
- Landstinget bör i sina mål beakta att nyckeltalen kan variera över konjunkturcykeln.

Förvaltningarnas resultat / budgetavvikelse och prognoser t.o.m. 31 augusti 2004 kan sammanfattas enligt följande.

(Siffrorna anges i Mkr.)

	Resultat Delårsbokslut 1:2004	Resultat Delårsbokslut 2:2004	Förändring resultat	Prognos Delårsbokslut 1:2004	Prognos Delårsbokslut 2:2004	Förändring prognos
Jönköpings sjukvårdsområde	0	-6	-6	+5	-15	-20
Höglandets sjukvårdsområde	0	6	6	0	2	+2
Värnamo sjukvårdsområde	-1	-1	0	0	-2	-2
Laboratoriemedicin	3	3	0	4	4	0
Folktandvården	3	9	+6	11	14	+3
Regional utveckling	-1	0	+1	1	1	0
Landstingsfastigheter	-1	-1	0	-2	-2	0
IT-centrum	0	3	+3	3	4	+1
Landstingets kansli	-1	0	+1	0	0	0
Summa	2	13	+11	22	6	-16

Vid analys av ovanstående tabell kan vi konstatera att beloppsmässigt står Jönköpings sjukvårdsområde för den största resultatförsämringen samt förändringen av prognosen. Mätt mot verksamhetens prognostiserade nettokostnad, 2 452 Mkr, utgör prognosförändringen på 20 Mkr dock endast 0,8 %.

Folktandvården visar betydligt bättre resultat och prognos jämfört med föregående års utfall, som uppgick till 4 Mkr för helåret. Orsaker till detta är främst ökad tandläkarbemannning och därmed fler taxevårdstimmar.

De ”interna” förvaltningarna, Landstingsfastigheter, Laboratoriemedicin och IT-centrum visar ett prognosticerat överskott uppgående till sammanlagt 6 Mkr.

5.2 Fakturahantering

Vid granskningen av delårsrapport 1:2004 framkom att det fanns betydande eftersläpningar i hanteringen av fakturor. Detta medför att uppskattningar fick ske av tillkommande kostnader och osäkerhet fanns när det gällde redovisning av resultat och ställning.

Under våren och sommaren har ett intensivt arbete pågått för att se över rutinerna på Fakturaenheten och öka fakturornas genomloppshastighet. Detta arbete har resulterat i att det vid delårsbokslut 2:2004 inte finns några eftersläpningar på Fakturaenheten.

5.3 Fysisk inventering av anläggningstillgångar

Iakttagelser:

Vi har i revisionsrapporter gällande granskning av anläggningsregistret (år 2002) och granskning av delårsbokslut 1 och 2:2003 berört problematiken kring inventering av anläggningstillgångar. Då det tidigare år inte utförts någon fysisk inventering är det svårt att fastställa anläggningarnas existens och fullständighet.

I direktiv och anvisningar för delårsrapporter 2003 (E-cirkulär 0303) och för 2004 (E-cirkulär 0404) anges att en regelrätt fysisk inventering av anläggningstillgångar inte avkrävs i månadsboksluten. Det ska dock ske rimliga avstämningar mellan anläggningsvärden och bokföring. En fysisk inventering ska vara genomförd under kalenderåret.

Kommentarer:

Föregående år uppfyllde inte någon förvaltning dessa riktlinjer. Vid granskning av delårsbokslut 2:2004 framkommer att de allra flesta förvaltningar har merparten av arbetet kvar, men de bedömer att de kommer att hinna genomföra en fullständig fysisk inventering innan årsskiftet. Många anger att det inte är klart hur man kommer att hantera ev. utrangeringar av inventarier som inte längre finns kvar i verksamheten men som har ett restvärde i bokföringen, dvs. det får en resultatpåverkan.

Rekommendationer:

- Direktiven och anvisningarna för fysisk inventering av anläggningstillgångar bör förtydligas vad gäller tillvägagångssätt, dokumentation, lämpligt underlag vid boksluten m.m.
- Centrala ekonomiavdelningen bör upprätta anvisningar för hur ev. differenser mellan inventerade och bokförda anläggningstillgångar ska hanteras i redovisningen.

5.4 Lager / Förråd

Iakttagelser:

I revisionsrapporten gällande granskning av årsredovisningen 2003 noterades det att det rådde en viss osäkerhet ute på förvaltningarna vad som ska tas upp som lager och vilket värde som anses väsentligt. En förvaltning hade förra året begärt in uppgifter från olika kliniker/enheter som har lager av olika slag. Inventerade värden (som inte tidigare fanns uppbokade) uppgick då till betydande belopp (ca. 4,5 Mkr). Någon förvaltning periodiserar vissa inköp istället för att rubricera dessa som lager och ytterligare någon förvaltning svarade att det fanns lager ute på olika kliniker/enheter för uppskattningsvis ett par miljoner.

Kommentarer:

För att kunna göra jämförelser mellan olika sjukvårdsområden och även mellan andra resultatområden är det viktigt att likformig redovisning sker och att fastställda bokslutsanvisningar följs av samtliga resultatområden.

Rekommendation:

- Vi vill återigen rekommendera centrala ekonomiavdelningen att förtydliga vilka typer av lager/förråd som ska omfattas av bokslutsanvisningarna och även fastställa ett väsentligt belopp som gör att anvisningen blir tillämpbar.

6. Förvaltningsspecifika iakttagelser

6.1 Jönköpings sjukvårdsområde, RO 22

Inga väsentliga förvaltningsspecifika iakttagelser tas upp i denna revisionsrapport. Uppmärksamma dock de generella iakttagelserna under avsnitt 5.

6.2 Höglandets sjukvårdsområde, RO 23

Inga väsentliga förvaltningsspecifika iakttagelser tas upp i denna revisionsrapport. Uppmärksamma dock de generella iakttagelserna under avsnitt 5.

6.3 Värnamo sjukvårdsområde, RO 24

Inga väsentliga förvaltningsspecifika iakttagelser tas upp i denna revisionsrapport. Uppmärksamma dock de generella iakttagelserna under avsnitt 5.

6.4 Folktandvården, RO 27

6.4.1 *Projektredovisning*

Iakttagelser:

I posten övriga kortfristiga skulder ingår ett antal projekt som utförs med medel och/eller bidrag från utomstående parter. På skuldkontot bokförs löpande kostnader och intäkter hänförliga till respektive projekt. Ett projekt avser ”Jönköpingsundersökning 2003” och har ett fordringsbelopp uppgående till 900 tkr uppbokat. Projektet är ett internt projekt och av misstag har bokföring skett på balanskonto. Det innebär att beloppet i sin helhet ska kostnadsföras.

Rekommendation:

- Det rekommenderas att rättelse sker av denna post, dvs. en kostnadsföring av detta belopp bör ske så att rätt resultat redovisas per 041231.

6.4.2 *Hantering av tidigare revisionsanmärkningar*

Iakttagelser:

I ”Lägesrapport 2004-08-31, kopplad till revisionsanmärkningar på Folktandvårdens redovisning 2003” framgår de åtgärder som förvaltningen har vidtagit för att förbättra rutiner och redovisning.

Kommentarer:

Vi kan konstatera att viktiga framsteg har skett kring avstämningar under 2004. Det arbete som återstår avser främst att öka säkerheten i hanteringen av T4 (tandadministrativt system) samt att öka förståelsen för den information som överförs mellan T4 och Rindance (landstingets ekonomisystem).

Rekommendation:

- Det är viktigt att arbetet som är kopplat till problematiken kring avstämningar, T4 m.m. får ett fortsatt fokus så att Folkandvården kan säkerställa en tillförlitlig ekonomisk rapportering, uppföljning, statistik m.m.

6.5 IT-centrum, RO 12**Iakttagelser:**

Det har vid granskning av anläggningstillgångar noterats att ackumulerade anskaffningsvärden och ackumulerade avskrivningar inte överensstämmer mellan ekonomisystem och anläggningsregister. Det bokförda restvärdet dvs. skillnaden mellan ack. anskaffningsvärden och ack. avskrivningar stämmer dock. Enligt uppgift har denna problematik funnits tidigare men då restvärdet (det bokförda värdet) stämt har ingen åtgärd vidtagits.

Kommentarer:

Den fysiska inventering som ska slutföras till årsbokslutet 2004 för att säkerställa existens och fullständighet kan vara till hjälp för att även utreda varför ack. anskaffningsvärden och ack. avskrivningar inte stämmer överens mellan ekonomisystem och anläggningsregister.

Rekommendation:

- Det bör fastställas rutiner som säkerställer att samtliga anskaffningsvärden och gjorda avskrivningar i ekonomisystemet överensstämmer med anläggningsregistret.

6.6 Landstingets kansli, RO 11

Iakttagelser:

Sedan införandet av centrallagrets nya lagersystemet (Jeeves) i oktober 2003 har det varit problem vad gäller avstämningen mot ekonomisystemet (Raindance). Det sker löpande dokumenterade avstämningar mellan systemen och det sker även en dialog med systemleverantören för att försöka komma till rätta med problemet. Vid delårsbokslutet per 040831 finns dock en outredd differens på ca 1 Mkr. Denna differens är bokad som en skuld på konto 2991.

Kommentarer:

Då centralförrådet, som ökat i värde beroende på att även diabetes-hjälpmiddel numera ingår i posten, är en betydande balanspost (ca. 10 Mkr per 040831) är det mycket viktigt att ekonomi- och lagersystem överensstämmer.

Rekommendation:

- Vi vill återigen poängtera vikten av att komma till rätta med differensen mellan lager- och ekonomisystem och rekommenderar att ytterligare resurser avsätts för att säkerställa en korrekt redovisning.

6.7 Laboriemedicin, RO 25

Inga väsentliga förvaltningsspecifika iakttagelser tas upp i denna revisionsrapport. Uppmärksamma dock de generella iakttagelserna under avsnitt 5.

6.8 Regional Utveckling, RO 41

Inga väsentliga förvaltningsspecifika iakttagelser tas upp i denna revisionsrapport. Uppmärksamma dock de generella iakttagelserna under avsnitt 5.

6.9 Landstingsfastigheter, RO 55

Inga väsentliga förvaltningsspecifika iakttagelser tas upp i denna revisionsrapport. Uppmärksamma dock de generella iakttagelserna under avsnitt 5.